

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deseti senat)

z dne 26. maja 2016 *

„Predhodno odločanje — Skupna carinska tarifa — Tarifna uvrstitev — Kombinirana nomenklatura — Oddelek XVII — Vozila, zrakoplovi, plovila in spremljajoča transportna oprema — Poglavje 87 — Vozila, razen železniških ali tramvajskih tirnih vozil, ter njihovi deli in pribor — Tarifni številki 8703 in 8713 — Vozila z električnim motorjem, ki ga napaja baterija — Pojem „invalidna oseba““

V zadevi C-198/15,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo First-tier Tribunal (Tax Chamber) (prvostopenjsko sodišče (oddelek za davke), Združeno kraljestvo) z odločbo z dne 26. marca 2015, ki je prispela na Sodišče 29. aprila 2015, v postopku

Invamed Group Ltd,

Invacare UK Ltd,

Days Healthcare Ltd,

Electric Mobility Euro Ltd,

Medicare Technology Ltd,

Sunrise Medical Ltd,

Invacare International SARL

proti

Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs,

SODIŠČE (deseti senat),

v sestavi F. Biltgen, predsednik senata, A. Borg Barthet in E. Levits (poročevalec), sodnika,

generalni pravobranilec: M. Wathelet,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

* Jezik postopka: angleščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Invamed Group Ltd, Invacare UK Ltd, Days Healthcare Ltd, Electric Mobility Euro Ltd, Medicare Technology Ltd, Sunrise Medical Ltd in Invacare International SARL G. Gillham, davčni svetovalec, skupaj z J. Whiteom, barrister,
- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z G. Albenziom, avvocato dello Stato,
- za vlado Združenega kraljestva S. Simmons, agentka, skupaj s K. Bealom, QC,
- za Evropsko komisijo L. Flynn in A. Caeiros, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago tarifnih števil 8703 in 8713 Kombinirane nomenklature (v nadaljevanju: KN) iz Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 2, str. 382), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1810/2004 z dne 7. septembra 2004 (UL L 327, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba št. 2658/87).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbami Invamed Group Ltd, Invacare UK Ltd, Days Healthcare Ltd, Electric Mobility Euro Ltd, Medicare Technology Ltd, Sunrise Medical Ltd in Invacare International SARL na eni strani ter Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs (davčna in carinska uprava, v nadaljevanju: davčna uprava) na drugi, v zvezi s tarifno uvrstitvijo električnih mobilnostnih skuterjev.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 KN, ki je bila uvedena z Uredbo št. 2658/87, temelji na harmoniziranem sistemu poimenovanj in šifrskih oznak blaga, ki ga je pripravil Svet za carinsko sodelovanje – ki je postal Svetovna carinska organizacija – in ki ga je vzpostavila Mednarodna konvencija o harmoniziranem sistemu poimenovanj in šifrskih oznak blaga, sklenjena v Bruslju 14. junija 1983, ki je bila skupaj s Protokolom o spremembi v imenu Evropske gospodarske skupnosti potrjena s Sklepom Sveta 87/369/EGS z dne 7. aprila 1987 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 2, str. 288). Iz harmoniziranega sistema povzema šestmestne tarifne številke in podštevilke, le sedma in osma tarifna številka, ki sestavljata pododdelke, sta njena lastna uvrstitvev.
- 4 Prvi del KN vsebuje uvodne določbe. V tem delu je v naslovu I, ki zajema splošna pravila, v poglavju A z naslovom „Splošna pravila za razlago [KN]“ določeno:

„Blago se v [KN] uvršča po naslednjih načelih.

1. Naslovi oddelkov, poglavij in podpoglavij so podani zato, da se je lažje najti pri uvrščanju; zaradi pravnih razlogov uvrščanje poteka po poimenovanjih tarifnih števil in opombah k ustreznim oddelkom ali poglavjem in po dalje opisanih pravilih, če niso v nasprotju z vsebino teh tarifnih števil ali opomb.

[...]“

- 5 Drugi del navedene priloge vsebuje oddelek XVII z naslovom „Vozila, zrakoplovi, plovila in spremljajoča transportna oprema“, ki vsebuje poglavje 87 z naslovom „Vozila, razen železniških ali tramvajskih tirnih vozil, ter njihovi deli in pribor“, ki vsebuje tudi naslednje tarifne številke:

„8703 Avtomobili in druga motorna vozila, konstruirana predvsem za prevoz ljudi (razen vozil iz tarifne številke 8702), vključno z motornimi vozili za kombinirani prevoz ljudi in blaga (tipa ‚karavan‘, ‚kombi‘ itd.) in dirkalnimi avtomobili:

8703 10 – Vozila, konstruirana za vožnjo po snegu; specialna vozila za prevoz ljudi na terenih za golf in podobna vozila:

8703 10 11 – – vozila, konstruirana posebej za potovanje po snegu, z batnim motorjem z notranjim izgorevanjem na vžig s kompresijo (dieselskim in poldieselskim) ali z batnim motorjem z notranjim izgorevanjem na vžig s svečkami:

8703 10 18 – – druga

[...]

8713 Vozički za invalidne osebe, z motornim ali drugačnim mehanskim pogonom ali brez takega pogona:

8713 10 00 – Brez motornega ali drugega mehanskega pogona

8713 90 00 – Drugi“

- 6 V skladu s členoma 9(1)(a), druga alineja, in 10 Uredbe št. 2658/87 sprejme Evropska komisija pojasnjevalne opombe h KN, ki se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.
- 7 V pojasnjevalni opombi h KN je bilo zaradi enotne uporabe KN 4. januarja 2005 vstavljeno to besedilo (UL 2005, C 1, str. 3):

„8713 Vozički za invalidne osebe, z motornim ali drugačnim mehanskim pogonom ali brez takega pogona

8713 90 00 Drugi

Motorno vozilo, posebej oblikovano za invalidne osebe, se razlikuje od vozil iz tarifne številke 8703 predvsem zaradi naslednjih lastnosti:

- največja hitrost 10 km/h, tj. hitrost pri hitri hoji;
- največja širina 80 cm;
- 2 kompleta koles, ki se dotikajo tal;
- posebna [oprema], ki je v pomoč [...] invalidom (na primer naslon za noge, ki stabilizira noge).

Takšna vozila lahko imajo:

- dodatni komplet koles (protinagibni);
- krmilne in druge komande (na primer krmilno palico) za lažje upravljanje; takšne komande so običajno pritrjene na enega od naslonov za roke; nikoli niso v obliki ločenih nastavljivih krmilnih podpor.

Ta podštevilka zajema vozila na električni pogon, podobna invalidskim vozičkom, ki se uporabljajo samo za prevoz invalidnih oseb. Njihov videz je lahko takšen:

Vendar so skuterji na motorni pogon (mobilnostni skuterji), opremljeni z [ločenim] gibljivim krmilnim drogom, izključeni iz te podštevilke. Imajo lahko naslednji videz in se uvrščajo pod tarifno številko 8703:

“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 8 Tožeče stranke so med letoma 2004 in 2007 vložile deklaracije za sprostitev v prosti promet za nekatere mobilnostne skuterje (*mobility scooter*), uvožene v Združeno kraljestvo. Ti skuterji so bili prijavljeni v tarifno številko 8713 KN kot „vozički za invalidne osebe, z motornim ali drugačnim mehanskim pogonom ali brez takega pogona“. V skladu z uvrstitvijo pod to tarifno številko so bili ti skuterji dani v prosti promet brez odmere carinskih dajatev in ob odmeri prometnega davka po znižani stopnji.
- 9 Davčna uprava je na podlagi davčnega nadzora navedene skuterje uvrstila pod tarifno številko 8703 KN kot „avtomobili in druga motorna vozila, konstruirana predvsem za prevoz ljudi (razen vozil iz tarife številke 8702), vključno z motornimi vozili za kombinirani prevoz ljudi in blaga (tipa ‚karavan‘, ‚kombi‘ itd.) in dirkalnimi avtomobili“.
- 10 Davčna uprava je med 24. aprilom 2007 in 3. julijem 2008 navedenim družbam odmerila davek, ki se je nanašal na carinske dajatve in na prometni davek, za zadevno blago v skupnem znesku 6.479.007 funtov (GBP) (približno 9.114.450 EUR).
- 11 Tožeče stranke so zoper odločbe o odmeri davka vložile tožbo pri First-tier Tribunal (Tax Chamber) (prvostopenjsko sodišče (oddelek za davke), Združeno kraljestvo). Trdijo, da morajo biti sporni skuterji uvrščeni pod tarifno številko 8713 KN med drugim zato, ker izraz „za invalidne osebe“ v tej tarifni številki ne pomeni „izključno za invalidne osebe“.
- 12 V skladu z navedbami predložitvenega sodišča navedene električne skuterje poganjajo električni motorji, ki jih napaja baterija. Vse vrste skuterjev imajo: sedež za eno osebo (ki je pri večjih modelih teh skuterjev širši in bolje oblazinjen), krmilo z *wig wacom*, podnožno ploščo, ki povezuje prednja in zadnja kolesa ter na katero se stopi ob stopanju na skuter in na katero je mogoče med vožnjo položiti noge, ter štiri (dva zadaj in dva spredaj) ali tri (dva zadaj in en spredaj) kolesa. Večina sedežev ima nastavljive naslone za roke, veliko sedežev pa je mogoče dvigniti ali spustiti ter obrniti za 360 stopinj.
- 13 Predložitveno sodišče izhaja iz načela, da pomembni elementi podpirajo uvrstitev zadevnih skuterjev v tarifno številko 8713 KN. Vendar se mu v zvezi s to uvrstitvijo porajajo dvomi.
- 14 V teh okoliščinah je First-tier Tribunal (Tax Chamber) (prvostopenjsko sodišče (oddelek za davke), Združeno kraljestvo) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali besede ‚za invalidne osebe‘ pomenijo samo za ‚invalidne‘ osebe?

2. Kakšen je pomen izraza ‚invalidne osebe‘, zlasti:

- (a) ali je njegov pomen omejen na osebe, ki imajo poleg omejitve sposobnosti, da hodijo oziroma hodijo brez težav, še kakšno vrsto invalidnosti, ali pa vključuje osebe, katerih edina omejitev se nanaša na njihovo sposobnost, da hodijo oziroma hodijo brez težav?
- (b) ali izraz ‚invaliden‘ označuje več kot neznatno omejitev neke sposobnosti?
- (c) ali je lahko invalidnost začasna omejitev, kakršna je posledica zlomljene noge?

3. Ali pojasnjevalne opombe h KN z dne 4. januarja 2005 s tem, da izključujejo skuterje z ločenimi krmilnimi podporami, spremenijo pomen tarifne številke 8713 KN?

4. Ali možnost, da vozilo uporablja neinvalidna oseba, vpliva na tarifno uvrstitev, ob upoštevanju, da ima vozilo posebne značilnosti, ki olajšajo posledice invalidnosti?

5. Če primernost za uporabo neinvalidnih oseb pomeni upošteven razlog, v kolikšni meri bi morale biti potem tudi slabosti take uporabe upošteven razlog pri ugotavljanju take primernosti?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo, tretje in četrto vprašanje

- 15 Predložitveno sodišče s prvim, tretjim in četrtem vprašanjem, ki jih je treba preučiti skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba tarifno številko 8713 KN razlagati tako, da izraz „za invalidne osebe“ pomeni, da je proizvod namenjen izključno za invalidne osebe, ali to, da vozilo lahko uporabljajo osebe, ki niso invalidne, ne vpliva na uvrstitev tega vozila pod tarifno številko 8713 KN in ali lahko pri tej uvrstitvi pojasnjevalne opombe h KN spremenijo obseg tarifne številke 8713 KN.
- 16 V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, prvič, da je vloga Sodišča, kadar mu je predložen predlog za sprejetje predhodne odločbe glede carinske uvrstitve, bolj to, da nacionalnemu sodišču pojasni merila, ki mu bodo omogočila zadevno blago pravilno uvrstiti v KN, kot pa da bi Sodišče samo opravilo uvrstitev, zlasti zato, ker ni nujno, da ima za to na voljo vse potrebne podatke. Izkaže se torej, da je nacionalno sodišče vsekakor v boljšem položaju za izvedbo razvrstitve (sodbi z dne 7. novembra 2002, Lohmann in Medi Bayreuth, od C-260/00 do C-263/00, EU:C:2002:637, točka 26, in z dne 16. februarja 2006, Proxxon, C-500/04, EU:C:2006:111, točka 23).
- 17 Vendar lahko Sodišče, da bi koristno odgovorilo nacionalnemu sodišču, temu v duhu sodelovanja z nacionalnimi sodišči poda vse smernice, ki se mu zdijo potrebne (glej sodbo z dne 22. decembra 2010, Lecson Elektromobile, C-12/10, EU:C:2010:823, točka 15 in navedena sodna praksa).
- 18 Nato je treba navesti, drugič, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso zaradi zagotavljanja pravne varnosti in preprostega nadzora odločilno merilo za uvrstitev blaga v tarifno številko na splošno iskati v njegovih objektivnih značilnostih in lastnostih, ki so opredeljene v besedilu tarifne številke KN in v opombah oddelkov ali poglavij (glej zlasti sodbe z dne 16. septembra 2004, DFDS, C-396/02, EU:C:2004:536, točka 27; z dne 15. septembra 2005, Intermodal Transports, C-495/03, EU:C:2005:552, točka 47, in z dne 15. februarja 2007, RUMA, C-183/06, EU:C:2007:110, točka 27).
- 19 V zvezi s tem je treba navesti, da so pojasnjevalne opombe h KN, ki jih je sprejela Komisija, precej v pomoč pri razlagi pomena različnih tarifnih števil, nimajo pa zavezujočega pravnega učinka (sodbi z dne 26. oktobra 2006, Turbon International, C-250/05, EU:C:2006:681, točka 16, in z dne 20. maja 2010, Data I/O, C-370/08, EU:C:2010:284, točka 30).
- 20 Vsebina pojasnjevalnih opomb mora biti zato v skladu z določbami KN in jih ne sme spreminjati (glej sodbo z dne 27. novembra 2008, Metherma, C-403/07, EU:C:2008:657, točka 48).
- 21 Navesti pa je treba, da je v zvezi s tarifnima številka 8703 in 8713 KN Sodišče že ugotovilo, da je iz besedila teh tarifnih števil razvidno, da je razlika med njima v tem, da prva obsega prevozna sredstva za osebe na splošno, medtem ko se druga izrecno nanaša na prevozna sredstva za invalidne osebe (glej sodbo z dne 22. decembra 2010, Lecson Elektromobile, C-12/10, EU:C:2010:823, točka 18).
- 22 Namen proizvoda je lahko objektivno merilo za uvrstitev, če je neločljivo povezan s proizvodom, kar je mogoče oceniti z njegovimi objektivnimi značilnostmi in lastnostmi (glej v tem smislu sodbe z dne 1. junija 1995, Thyssen Haniel Logistic, C-459/93, EU:C:1995:160, točka 13; z dne 5. aprila 2001, Deutsche Nichimen, C-201/99, EU:C:2001:199, točka 20, in z dne 18. julija 2007, Olicom, C-142/06, EU:C:2007:449, točka 18).
- 23 V skladu s to sodno prakso mora predložitveno sodišče v postopku v glavni stvari presoditi, ali je sporno vozilo glede na svoje objektivne značilnosti in lastnosti namenjeno za specifično uporabo invalidnih oseb, ta uporaba pa mora biti opredeljena kot „glavna ali logična uporaba“ te vrste vozil.

- 24 Kot je navedla Komisija se namreč pri tarifni uvrstitvi ne upošteva možne uporabe, ampak predvideno uporabo, ki se presoja glede na objektivne značilnosti in lastnosti proizvoda na dan, ko je bil proizvod uvožen.
- 25 Poleg tega je treba spomniti, da je Sodišče v okviru razlage tarifne številke 8703 KN že presodilo, da okoliščina, da lahko elektromobile, odvisno od primera, uporabljajo invalidne osebe ali da jih je tudi mogoče prilagoditi za njihovo uporabo, ne vpliva na tarifno uvrstitev teh vozil pod tarifno številko 8703 KN, saj so primerna za to, da z njimi več drugih dejavnosti opravljajo osebe, ki niso hendikepirane, vendar se jim je iz tega ali onega razloga na kratkih razdaljah prijetneje premikati drugače kot peš, tako kot igralci golfa ali osebe, ki nakupujejo (sodba z dne 22. decembra 2010, Lecson Elektromobile, C-12/10, EU:C:2010:823, točka 25).
- 26 To razlogovanje *a contrario* potrjuje, da okoliščina, da sporna vozila iz postopka v glavni stvari lahko uporabljajo neinvalidne osebe, ne vpliva na tarifno uvrstitev takih vozil v tarifno številko 8713 KN, ker ta vozila zaradi svojega prvotnega namena uporabe ne ustrezajo drugim osebam, ki niso invalidne.
- 27 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo, tretje in četrto vprašanje odgovoriti, da je treba tarifno številko 8713 KN razlagati tako, da:
- izraz „za invalidne osebe“ pomeni, da je proizvod namenjen zgolj invalidnim osebam.
 - okoliščina, da vozilo lahko uporabljajo neinvalidne osebe, ne vpliva na uvrstitev pod tarifno številko 8713 KN.
 - pojasnjevalne opombe h KN ne morejo spremeniti obsega tarifnih številk KN.

Drugo vprašanje

- 28 Predložitevno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba izraz „invalidne osebe“ iz tarifne številke 8713 KN razlagati tako, da so z njim zajete le osebe, ki nimajo zgolj omejitve sposobnosti, da hodijo, temveč imajo tudi druge omejitve, in ali je ta omejitev lahko neznatna ali začasna.
- 29 V zvezi s tem je treba navesti, da izraz „invalidne osebe“ v Uredbi št. 2658/87 ni opredeljen.
- 30 V nasprotju s tem, kar izhaja iz stališč italijanske vlade, je treba ugotoviti, da izraza „invalidne osebe“ iz tarifne številke 8713 KN ni mogoče enačiti z izrazom „hendikepiranost“ v smislu člena 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in v smislu Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 79).
- 31 Namreč po tem, ko je Evropska unija ratificirala Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov, ki je bila v imenu Evropske skupnosti odobrena s sklepom Sveta 2010/48/ES z dne 26. novembra 2009 (UL 2010, L 23, str. 35), je Sodišče menilo, da je treba pojem „hendikepiranost“ v smislu Direktive 2000/78 razumeti kot omejitev, ki je med drugim posledica trajnih telesnih okvar oziroma umskih ali duševnih motenj, ki lahko v povezavi z različnimi ovirami zadevni osebi preprečujejo, da bi polno in učinkovito sodelovala v poklicnem življenju enako kot drugi delavci (glej sodbo z dne 18. decembra 2014, FOA, C-354/13, EU:C:2014:2463, točka 53 in navedena sodna praksa).
- 32 Tako mora imeti izraz „invalidne osebe“, ki je uporabljen v tarifni številki 8713 KN, bolj ciljno usmerjen pomen, ki izhaja iz avtonomne razlage prava Unije, pri kateri se upošteva kontekst določbe in cilj, ki se uresničuje z zadevno ureditvijo (glej v tem smislu sodbi z dne 18. januarja 1984, Ekro, 327/82, EU:C:1984:11, točka 11, in z dne 9. marca 2006, Komisija/Španija, C-323/03, EU:C:2006:159, točka 32).

- 33 V zvezi s tem ni sporno, da so vozila, na katera se nanaša tarifna številka 8713 KN, zasnovana z namenom, da služijo kot pomoč osebam, ki imajo omejeno sposobnost, da hodijo, ki je po svoji naravi „znatna“. Kot je navedla Komisija v svojih stališčih, namembnost teh vozil ni omejena z drugimi omejevalnimi dejavniki, kot so obstoj nekaterih fizičnih in umskih lastnosti oseb, za katere so bila ta vozila zasnovana. Čas trajanja omejitve sposobnosti tudi ni določeno in zato je treba šteti, da nima vpliva. Poleg tega teleološka razlaga pomoči pri hoji nujno pomeni, da je ta pomoč lahko časovno omejena.
- 34 Glede na zgornje navedbe je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba izraz „invalidne osebe“ iz tarifne številke 8713 KN razlagati tako, da so z njim opredeljene osebe, ki imajo omejeno sposobnost, da hodijo, ki ni neznatna, čas trajanja te omejitve in morebitni obstoj drugih omejitev sposobnosti pa nimata vpliva.

Peto vprašanje

- 35 Glede na odgovore na prvo, tretje in četrto vprašanje, na peto vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

- 36 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deseti senat) razsodilo:

1. **Tarifno številko 8713 Kombinirane nomenklature iz Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1810/2004 z dne 7. septembra 2004, je treba razlagati tako, da:**
 - **izraz „za invalidne osebe“ pomeni, da je proizvod namenjen le invalidnim osebam;**
 - **okoliščina, da vozilo lahko uporabljajo osebe, ki niso invalidne, ne vpliva na uvrstitev pod tarifno številko 8713 te kombinirane nomenklature;**
 - **pojasnjevalne opombe k isti kombinirani nomenklaturi ne morejo spremeniti obsega tarifnih številk te kombinirane nomenklature.**
2. **Izraz „invalidne osebe“ iz tarifne številke 8713 Kombinirane nomenklature iz Priloge I k Uredbi št. 2658/87, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1810/2004, je treba razlagati tako, da so z njim opredeljene osebe, ki imajo omejeno sposobnost, da hodijo, ki ni neznatna, čas trajanja te omejitve in morebitni obstoj drugih omejitev sposobnosti pa nimata vpliva.**

Podpisi